

Závěrečná zpráva poroty

Do letošního, již pátého ročníku České ceny za architekturu organizovaného Českou komorou architektů se přihlásilo 191 prací. Opět byla zvolena mezinárodní porota, tentokrát s architektky a krajinářskými architektky ze Slovenska, Maďarska, Francie, Holandska a Velké Británie, aby posoudila a ocenila současnou českou architekturu v národním a mezinárodním kontextu. V prvním kole výběru porota sestavila z předložených prací seznam 27 nominací. V druhém kole byl tento seznam po mnoha diskusích a hlasování zkrácen na šest, o kterých porota znova zevrubně debatovala, aby výběr opět zúžila na tři projekty a z nich vybrala vítěze.

Také letos se do soutěže přihlásil úctyhodný počet staveb, což porota přivítala a ocenila jejich šíří a rozsah. Od velkých po malé, rekonstrukce i novostavby, krajinářská architektura, průmyslové i školní budovy, bytové i kancelářské prostory, kostely i pivovary, památníky i parky. Porota posuzovala řadu projektů financovaných jak ze soukromých, tak veřejných prostředků, od renomovaných architektů i méně známých tvůrců, nechyběly ani projekty realizované na základě vítězství v architektonických soutěžích. Užší výběr reflektoval různorodost předložených prací – zařadili jsme mezi ně revitalizaci nábřeží, mateřskou školu, rodinný dům, průmyslovou halu, vinotéku a sídlo firmy. Porota si také velmi váží staveb, které realizovali svépomocí studenti. Takové projekty porotu velmi zaujaly a zajistily podnětnou diskusi. Totéž platí také o některých dalších projektech, které se do užšího výběru nedostaly. I ony si kvůli svému důvtipu a imaginaci zaslouží uznání.

Porotu velmi překvapil a udělal na ni dobrý dojem vysoký standard architektonických řešení, což zužující výběr ztěžovalo. Velká péče, kreativita, představivost a citlivost k širším vztahům byly evidentní v mnoha projektech, které jsme viděli. Vyjadřujeme náš upřímný obdiv a gratulujeme všem projektům v užším výběru. Tyto kvalitní stavby jsou důvodem k oslavě pro celou českou architekturu!

O cenách za rok 2020 se nemůže mluvit bez zmínky o pandemii nemoci covid-19, která ovlivňuje všechny aspekty života na celé zeměkouli. Pro proces udělování cen to bohužel znamenalo, že porota nemohla navštívit nominované budovy osobně, a tak se výběr prováděl prostřednictvím digitálních médií, na dálku. Organizátoři vyvinuli obrovské úsilí pro to, aby nečekané překážky překonali. Zajistili natočení filmů o všech 27 nominovaných dílech, takže porota dostala podrobné informace a měla možnost se ke kterémukoliv z nich vyjádřit a vznášet dotazy a vyjasňovat si řešení staveb. I když to samozřejmě znamenalo, že porota bohužel přišla o prožitek toho, když se člověk k nominovaným stavbám přibližuje, když do nich vstupuje, obchází je, dotýká se a vnímá jejich komplexnost, což není možné digitálně dostatečně reprodukovat. Ale doufáme, že budeme moci fantastické budovy, které jsme alespoň na dálku viděli, navštívit příští rok a užít si a oslavit dosažené výkony, kterých jsme byli svědky v přihlášených pracích.

Ještě důležitější je to, že pandemie nám všem zdůraznila význam místa, prostoru a spojení s nimi – bez ohledu na vzdálenost. Jedná se o skutečnosti, které architekti znají dlouho, ale které nyní široce a akutně vnímáme, bohužel často proto, že je mnozí postrádají. Ačkoliv se v Evropě začíná rýsovat ekonomická recese, která nevyhnutelně ovlivní stavebnictví, myslím si, že je důležité, aby architekti a lidé, kteří vytvářejí různé prostory, nezapomněli na tuto pozitivní lekci tvrdě získanou z omezení pohybu a spolupráce, která byla na nás v této době uvalena. A aby tyto zkušenosti i nadále propagovali mimo své profesní bubliny. Naše okolí má na naše životy a to, jak je žijeme, obrovský vliv – dobrá architektura může znamenat velmi mnoho. Promyšlené návrhy pečlivě realizované tak, aby vytvářely místa povzbuzující společenské styky a umožňující slušné podmínky prostřednictvím vhodně voleného měřítka, jsou základem jakékoliv dobré architektury, kdykoliv a kdekoliv. Přívětivá autobusová zastávka, která láká člověka, aby se zastavil na kus řeči se sousedem; rozhledna, která nabízí cíl a možnost pohledu z jiné perspektivy, obnovený park,

ČESKÁ

CENA

ZA

ARCHITEKTURU

2020

který dává prostor k nadechnutí, reflexi a načerpání nových sil; revitalizované nábřeží, které otevírá další kousek města a podporuje umělecké i komerční využití. Další z těchto projektů, které byly nedávno v České republice postaveny, i mnoho jiných, mimo jiné odhalují, co všechno může architektura přinést a jak velký vliv může i jen relativně malý zásah mít. Nezapomínejme na tuto pravdu v jinak zamížené nejistotě dnešní doby. A oslavme pozitivní přínos, který může architektura mít, v oceněných stavbách České ceny za architekturu.